

Kui Tuna defineeris ilmuma hakates ennast ajalookultuuri ajakirjana, tekitas see seletavana mõeldud sõnapaar nii mõneski lugejas nõutust. Alles nüüd, kus Tuna on tunase piirid sumeriteni viinud ja iga lugeja ajalookultuuri mõiste omal kombel endale selgeks teinud, ilmub ajakirja veergudel lõpuks esimene tõsisem käsitlus ajalookultuurist endast maailmakuulsa ajaloooteoretiku Jörn Rüseni sulest. Mart Kivimäe pakub artikli kommentaaris võimaluse näha ajalookultuuri oma praktilise taotluse poolest ajaloo-teadvuse koodina. Ja nagu omamoodi illustratsiooniks öeldule on numbris Ants Viirese käsitlus eestlaste ajaloo-teadvusest 18.–19. sajandil. Veel 18. sajandi algul puudus eestlastel ettekujutus oma minevikust, nende argielu valitses looduslike rütmidega seotud tsükliline ajalugu.

Selle aasta Tuna kolmas number sisaldab ajalookultuuri kõrval teisigi intrigeerivaid märksõnu, nagu kosmos ja kaos, Paabel ja Vatikan, sumeri savitahvlid ja internet, Hammurapi ja kolmemõõtmeline maailm.

Kõneks on ka omamaised kvislingid.

Helgema poole pealt tuletatakse meelde eesti esimesi filmimehi Konstantin Märskat ja Theodor Lutsu ning antakse märku, et raamatuaasta lõppedes on põhjust juubeldada helisalvestajatel – esimene eestikeelne heliplaat sündis sada aastat tagasi.

Ei saa Tuna läbi, nagu mitmes eelnevaski numbris, ka luuleta. Seekord ei ole tegu ladinakeelse juhuluulega Rootsi ajast, vaid äsja manalasse varisenud entsüklopedisti, bioloogi ja kirjaniku Viktor Masingu vemmälvärssides reisikirjaga neljakümne aasta tagusest eesti noorte teadlaste ekspeditsioonist Kaug-Itta.

Tuna esimene tosin on täis.

Ott Raun

ALUSTUSEKS

